

Ahbarik'in anısına...

Hrant Dink

(15 Eylül 1954, Malatya -
19 Ocak 2007, İstanbul)

Hrant Dink, Anadolu toprakları üzerinde bin yıldır birlikte yaşayan Ermeni, Türk ve Kürt halkları arasında 1915 soykırımından itibaren doğmuş olan korkunç uçurumu ortadan kaldırma çabasına adanmış kendisini. Ermeni halkının tarihsel olarak özlemle beklediği hakikatin teslim edilmesini savunurken bir yandan da halkların kardeşliğini sağlamayı her şeyin üzerinde tutan tavrıyla bu coğrafya için olağanüstü bir talihti. Türk ulusunu hiçbir an aşağılamadı, küçümsemedi, adını kirletmedi. Tarihi haksızlığı gidermenin yolunu yordamını insan bundan daha dostane bir söyleme yaslayamazdı. 1,5 milyon Ermeni'nin katline ilişkin hakikati tescil ettirmek istiyordu, ama katillerin torunlarını kucaklıyordu.

Hrant "Ermeni kanındaki Türk zehri"nden söz ettiğinde Ermeni halkını Türk'ü saplantı yapmaktan artık vazgeçmeye çağırıyordu, ama Yargıtay bunu tam tersinden okudu, Hrant'ı Türklüğü aşağıladığı için mahkûm etti. Hrant mahkûm edildiğine değil, Türk halkına hakaret etmiş olduğunun ülkenin yargı sisteminde sözde tespit edilmiş olmasına üzülüyordu. Birlikte yaşadığı Türk halkını "aşağıladığı" iddiası karşısında içi içini yiyordu. Tarihin büyük ironisi şuydu: anadili Ermenice olan bir yazarın doğru Türkçe ile yazdığı bir cümleyi Türkiye'nin yüksek yargı görevi yapan, anadili Türkçe olan temsilcileri, yani Yargıtay üyeleri "anlayamamışlardı."

1915 Ermeni soykırımını bu toplumun gündeminin orta yerine yerleştiren Ermeni'yi, bütün deliller gösteriyor ki, devlet öldürttü. Aynı devlet yakalandığında katili bir kahraman gibi Türk bayrağının önünde fotoğrafladı. Bir yanında şanlı Türk askeri, bir yanında ünlü Türk polisi! Ama bugün Hrant yüreklerde, akıllarda, bilinçlerde yaşamaya devam ediyor. Tanınması için onca çaba gösterdiği soykırım, 100. yılında 20 yıl öncesine göre çok farklı biçimde ele alınıyorsa, bu Hrant'ın ve onun fikir babası olduğu *Agos*'un sayesinde.

Ünlü Ermeni Konferansı'nda Türk milliyetçilerinin korkularını ima ederek şöyle demişti Hrant: "Evet, biz Ermenilerin bu topraklarda gözumüz var. Var, çünkü kökümüz burada. Ama merak etmeyin. Bu toprakları alıp gitmek için değil. Bu toprakların gelip dibine gömülmek için..." Şimdi işte bu toprakların dibinde yatıyor ebediyen.

Hrant Dink Ermeni milliyetçisi değildi. Sosyalist geçmişinden gelen bir enternasyonalizmi vardı. Modern tarihin en ağır ulusal sorunlarından birinin milliyetçiliğe sapsmadan nasıl ele alınabileceğini pratik olarak gösterdi herkese. Öyleyse, bu topraklara bıraktığı mirasa sahip çıkıp biz de haykıralım: Ne mutlu enternasyonalistim diyene!

